

مدیریت استعداد یابی با رویکرد جانشین پروردی

کنفرانس جذب و استخدام

زمستان ۹۹

دکتر عباس غفاری

مدیریت استعدادها و جانشین پروری

۱

مدل شایستگی

۲

کانون ارزیابی

۳

تجربه شرکت کیسون

۴

مقدمه

نتایج تحقیقات نشان از کمبود نیروهای مدیریتی و کلیدی و افزایش نیاز سازمان‌ها به مدیران و کارکنانی به مراتب توانمندتر، مستعدتر، ماهرتر و شایسته‌تر از سرمایه‌های انسانی امروزی در سال‌های آینده دارد.

به همین منظور بسیاری از سازمان‌های آینده نگر به دنبال طراحی برنامه‌های جدی جانشین پروری برای تأمین نیازهای خود دارند.

مدیریت استعدادها و جانشین‌پروری

5

جانشین‌پروری:

- جانشین‌پروری فرایندی است که طی آن کارمندان مناسب برای تصدی پست‌های مدیریتی رده بالا و کلیدی یک سازمان، از میان افراد واجد شرایط و با استعداد انتخاب می‌شوند (هوانگ ۲۰۰۱، راث وِل ۲۰۱۰).
- مشاغل کلیدی در واقع آن دسته از مشاغل هستند که پیدا کردن نیرو برای آنها به دشواری انجام می‌شود، به ندرت وابسته به افراد می‌باشند و برای تضمین آینده سازمان از اهمیت بالایی برخوردارند (کونگر و فولمر ۲۰۰۲).
- راث وِل (۲۰۱۰)، معتقد است که یک برنامه مدیریت جانشین‌پروری، صرفاً به مشاغل مدیریتی محدود نمی‌شود و می‌تواند همه مشاغل کلیدی در رده‌های مختلف را در بر بگیرد. او یکی از اهداف جانشین‌پروری را تطبیق دادن نیازهای فعلی سازمان در زمینه نیروی کار مناسب با نیازهای آتی آن در این زمینه می‌داند.

اهداف مدیریت جانشین پروری

طبق تحقیق سال ۲۰۰۰ در دانشگاه Pennsylvania state university اهداف

کلی سیستم مدیریت جانشین پروری :

- فراهم کردن فرصتهای شغلی برای افراد با استعداد در رده های مدیریتی و مشاغل کلیدی
- شناسایی نیازهای جانشینی به عنوان ابزاری برای توسعه و آموزش افراد
- آمادگی برای از دست دادن ناگهانی افراد در سطوح کلیدی سازمان به هر دلیل
- افزایش خزانه استعدادها از کارکنان قابل ارتقا و با استعداد و دارای شایستگی

تفاوت مدیریت جانشین پروری با برنامه ریزی جایگزینی

برنامه ریزی جایگزینی شکلی از مدیریت ریسک است که بر فعالیت هایی تمرکز دارد که اگر یکی از مدیران اصلی سازمان را ترک کرد، باید به طور ایده آل اتفاق بیفتد. در حالی که برنامه ریزی جانشین پروری پویا است و تلاش می کند که تداوم رهبری را از طریق پرورش استعدادها در سازمان و یا از طریق فعالیت های برنامه ریزی شده حفظ نماید (کیم- ۲۰۰۶)

هدف برنامه ساده جایگزینی شناسایی مدیری است که بتواند پا جای مدیر قبلی با وضعیت ثابت بگذارد در حالی که برنامه جانشین پروری برنامه ای بلند مدت و ابزاری برای ایجاد فرصت به همراه مزایایی از قبیل نوآوری و تغییر است (barner&mader-2006)

مدلهای پر کاربرد مدیریت جانشین پروری

مدل کاران معروف به کanal رهبری (leadership pipeline model) کanal رهبری اصطلاحی است که مسیر های رهبری را در فرآیند جانشین پروری مورد بررسی قرارداده است.

- منظور از کanal رهبری نوعی مسیر شغلی است که منجر به پرورش رهبران و مدیران ارشد سازمانی می شود.

مسیر شغلی فرآیندیست ک از طریق آن فرد

۱-اطلاعات مرتبط با محیط شغلی خود را بدست می آورد.

۲-تصویر واضحی از علائق و استعدادها و سبک زندگی و سازمان ارائه می کند

۳-استراتژی خاصی را برای اهداف طراحی می کند. در مسیری قرار میگیرد که با رشد توانمندیها اماده پذیرش مسیولیتهای بیشتری میشود

شاخصهای شناسایی مشاغل کلیدی مدل پر کاربرد کیم

شاخص	توضیحات
مسئولیت حیاتی	هر منصبی که در صورت نداشتن متصدی در زمان کوتاهی سبب توقف فعالیتهای سازمان شود، و اگر این منصب در سازمان نباشد، سازمان آسیب می بیند.
مدیریت تخصصی	هر منصبی که به تخصص و مهارت خاصی نیاز دارد.
ساختار سازمانی	تاریخچه و ساختار شرکت می تواند تعدادی از منصبهای کلیدی را تعریف کند. به طور مثال، اگر همیشه شرکت منصب نایب رئیس داشته و مسئولیت های این منصب برای مأموریت سازمان ضروری باشد، این منصب مهم تعریف شده است.
پروژه های آینده	در شرکت های با رقابت بالا، قبل از توجه به مسئولیت های فعلی، اغلب افراد را برای نیازهای آینده استخدام می کنند. شرکت های موفق، منصب های آینده را شناسایی کرده و وظایفی که باید در آنها انجام دهند را مورد توجه قرار می دهند، نه وظایف منصب های فعلی سازمان را.
جغرافیایی	شرایط جغرافیایی، سازمان را به شناسایی منصب های کلیدی هدایت می کند. باید مشخص شود که چه شغلی در محیط های مختلف مورد نیاز است یا با منصب دیگری باید جایگزین شود.
ظرفیت کار	آیا منصبی کلیدی است که تصمیمات با ارزشی می گیرد، یا منصبی که در راستای فرایندی است که تصمیمات گرفته می شود؟ اگر تنها منصب مورد نظر است، شاید قبل از شناسایی منصب کلیدی، سایر فعالیت ها باید مورد توجه قرار گیرند.

مراحل جانشین پروری (مدل کیم)

مسیر ارتقاء رهبری	خزانه تسریع	مدل ستاره هفت نقطه‌ای	مراحل کاربردی مدیریت جانشین پروری
<p>گام ۱: سازگار کردن مدل مسیر ارتقاء رهبری با نیازهای جانشینی سازمان</p> <p>گام ۲: ایجاد یک زبان مشترک برای تعیین معیارهایی برای عملکرد و قابلیت در سازمان</p> <p>گام ۳: مستندسازی و ابلاغ معیارها مبتنی بر گام قبلی</p>	ایجاد مدل خزانه تسریع	<p>گام ۱: ایجاد تعهد به مدیریت جانشین پروری نظاممند و پیاده سازی برنامه مدیریت جانشین پروری</p> <p>گام ۲: ارزیابی نیازها و شرایط کار فعلی</p> <p>گام ۳: ارزیابی عملکرد شغلی فردی</p> <p>گام ۴: ارزیابی نیازها و شرایط کار در آینده</p>	<p>مرحله اول: تعیین خط مشی</p>
<p>گام ۴: ارزیابی کاندیداهای جانشین پروری از طریق ادغام ماتریس عملکرد- قابلیت</p>	<p>گام ۱: کاندید کردن و شناسایی افراد با قابلیت زیاد</p> <p>گام ۲: تشخیص فرصت‌های توسعه</p> <p>گام ۳: تجویز راه حل‌های برای فرصت‌های توسعه</p> <p>گام ۴: اطمینان از این که توسعه اتفاق می‌افتد</p>	گام ۵: ارزیابی قابلیت فردی	<p>ارزیابی: ارزیابی کاندیداها به صورت انفرادی</p>
<p>گام ۵: بررسی جدی برنامه‌ها و پیشرفت کل مسیر ارتقا</p>	<p>گام ۵: بازنگری پیشرفت کار و تعیین برنامه‌های جدید</p>	گام ۷: ارزیابی برنامه مدیریت جانشین پروری	<p>توسعه: توسعه کاندیداهای</p> <p>ارزیابی برنامه مدیریت جانشین پروری</p>

مدیریت استعدادها و جانشینپروری

11

□ مدیریت استعدادها:

- در سازمان‌های پیشرو جهان، مدیریت جانشین‌پروری از طریق فرایندی انجام می‌پذیرد که "مدیریت استعدادها" نام دارد.
- از طریق این فرایند، استعدادهای انسانی سازمان برای تصدی مشاغل و مناصب کلیدی در سال‌های آینده شناسایی شده و از طریق برنامه‌های متنوع آموزشی و پرورشی، به تدریج برای بر عهده گرفتن این مشاغل و مسئولیت‌ها آماده می‌شوند.

استعداد چیست؟

12

- استعداد را توانائی ذاتی و طبیعی انجام خوب کارها تعریف کرده‌اند.
- به عنوان نمونه **ویژگی‌های ذاتی جسمانی** مانند سرعت واکنش، قد و وزن، چابکی در حرکات، قدرت عضلانی، حساسیت دیداری، قدرت تشخیص صداها و **ویژگی‌های ذاتی روانشناختی** مانند قدرت تجسم فضایی، حافظه، قوه ادراک و استدلال
- استعدادهای جسمانی تبلورش ورزش کاران مдал اور
- استعداد ذهنی مثل نفرات اول المپیادهای ریاضی

استعداد چیست؟

13

- در لغت‌نامه کلمات مترادف برای واژه استعداد به قرار زیر است:
- **قابلیت، توانائی ذاتی، قریحه، علاقه، ظرفیت، استعداد ذهنی، توانائی، موهبت، نبوغ و هنر.**
- به عنوان مثال توانایی ذاتی درک اصوات و نواختن موسیقی، توانایی ذاتی جسمانی و انجام کارهای سخت فیزیکی، توانایی ذاتی درک مدل‌های منطقی و ذهنی و قوه استدلال.
- اما باید توجه داشت که استعداد، توانائی ذاتی است که در وجود فرد قرار دارد و تا زمانی که فرصتی برای بروز و ظهور به آن داده شده است، نمی‌توان به وجود آن پی برد.

talent: a special ability that allows someone to do something well

The natural ability to do something well.

کوه یخ استعدادها

14

- استعدادهای انسان را می‌توان به کوه یخ تشبیه کرد، یک پنجم از این استعدادها آشکار است و چهار پنجم بقیه نهان است و ممکن است هیچگاه کشف نشود و بکار نیاید.
- برای کشف یک استعداد، آن باید نمود بیرونی پیدا کند. یعنی بتوان رفتارهای متناظر با آن استعداد را در فرد مشاهده کرد.

نقاش پست مدرنیزم خانم مکرمه قنبری
متولد ۱۳۰۷ وفات ۱۳۸۴
کشف استعداد سال ۱۳۷۴ استاد نصرالهی
برندۀ جوایز نقاشی از سوید و امریکا
موزه نقاشی مکرمه قنبری

مایکل فلپس قهرمان شنا دارنده ۸ مدال طلا
در المپیک ۲۰۰۸ دارنده بیشترین مدالهای المپیک
از ابتدا تا کنون استعداد فیزیکی طول دستان یک و
نیم برابر رقبا

عمو برات پاکبان پارک و سیستم بهداشتی
بوستان از ادگان
با استعداد انگیزه مند که در کنفرانس منابع
انسانی از ایشان تقدیر شد

نقش استعداد در عملکرد

عملکرد = استعداد * آموزش * فرصت * منابع * انگیزه * پشتکار

پادشاهی پسری را به ادیبی داد و گفت این فرزند توست، تربیتش همچنان کن که یکی از فرزندان خویش، ادیب خدمت کرد و متقبل شد و سالی چند بر او سعی کرد و به جایی نرسید و پسران ادیب در فضل و بлагت منتهی شدند. ملک دانشمند را مواخذت کرد و ماعتبت فرمود که وعده خلاف کردی و وفا به جا نیاوردی، گفت بر رای خداوند روی زمین پوشیده نماند که تربیت یکسان است و طباع مختلف.

در همه سنگی نباشد زر و سیم

جایی انبان می‌کند جایی ادیم

گرچه سیم و زر ز سنگ آید همی

بر همه عالم همی تابد سهیل

گلستان سعدی - باب هفتم

اصول برنامه‌های استعدادیابی و جانشین‌پروری

20

- برنامه‌های استعدادیابی و جانشین‌پروری مدیران در شرکت‌های موفق جهان، آن‌گونه که پیتر دراکر اشاره کرده است بر ۴ اصل استوار است که عبارت‌اند از:
 - مدیران متولد نمی‌شوند بلکه باید آن‌ها را تربیت و پرورش داد.
 - در فرایند پرورش مدیران باید تأکید اصلی را بر مهارت‌ها و قابلیت‌های مورد نیاز در دنیای کسب‌وکار آینده سازمان‌ها قرار داد.
 - استعدادیابی و جانشین‌پروری نیاز به برنامه منظم و سیستماتیک دارد.
 - مدیران ارشد سازمان باید متولی، حامی و مشتری اصلی این برنامه‌ها باشند.

دامنه کاربرد برنامه مدیریت استعدادها و جانشین‌پروری

21

- در برنامه‌های استعدادیابی و جانشین‌پروری، کارکنان سازمان براساس قابلیت‌هایشان به ۴ گروه تقسیم می‌شوند:
 - کسانی که پتانسیل ارتقا و رشد دارند و به صورت بالقوه می‌توانند مسئولیت‌های بالاتری را بپذیرند.
 - کسانی که پتانسیل ارتقاء ندارند، اما می‌توانند در سطح فعلی، مسئولیت‌های بیشتری بپذیرند.
 - کسانی که شغل فعلی را به خوبی انجام می‌دهند، اما به حد اکثر بهره‌وری خود رسیده‌اند. این افراد را باید به عنوان معلم و مربی به کار گرفت تا مهارت‌ها و تجربه خود را به شاغلین جدید همین شغل انتقال دهند.
 - کسانی که شغل فعلی را به خوبی و در حد انتظارات و استانداردها انجام نمی‌دهند. این افراد را باید حمایت کرد تا در شغل فعلی کارآتر و کارآمدتر شوند.

برنامه‌های "مدیریت استعدادها" و جانشین‌پروری مربوط به گروه اول است.

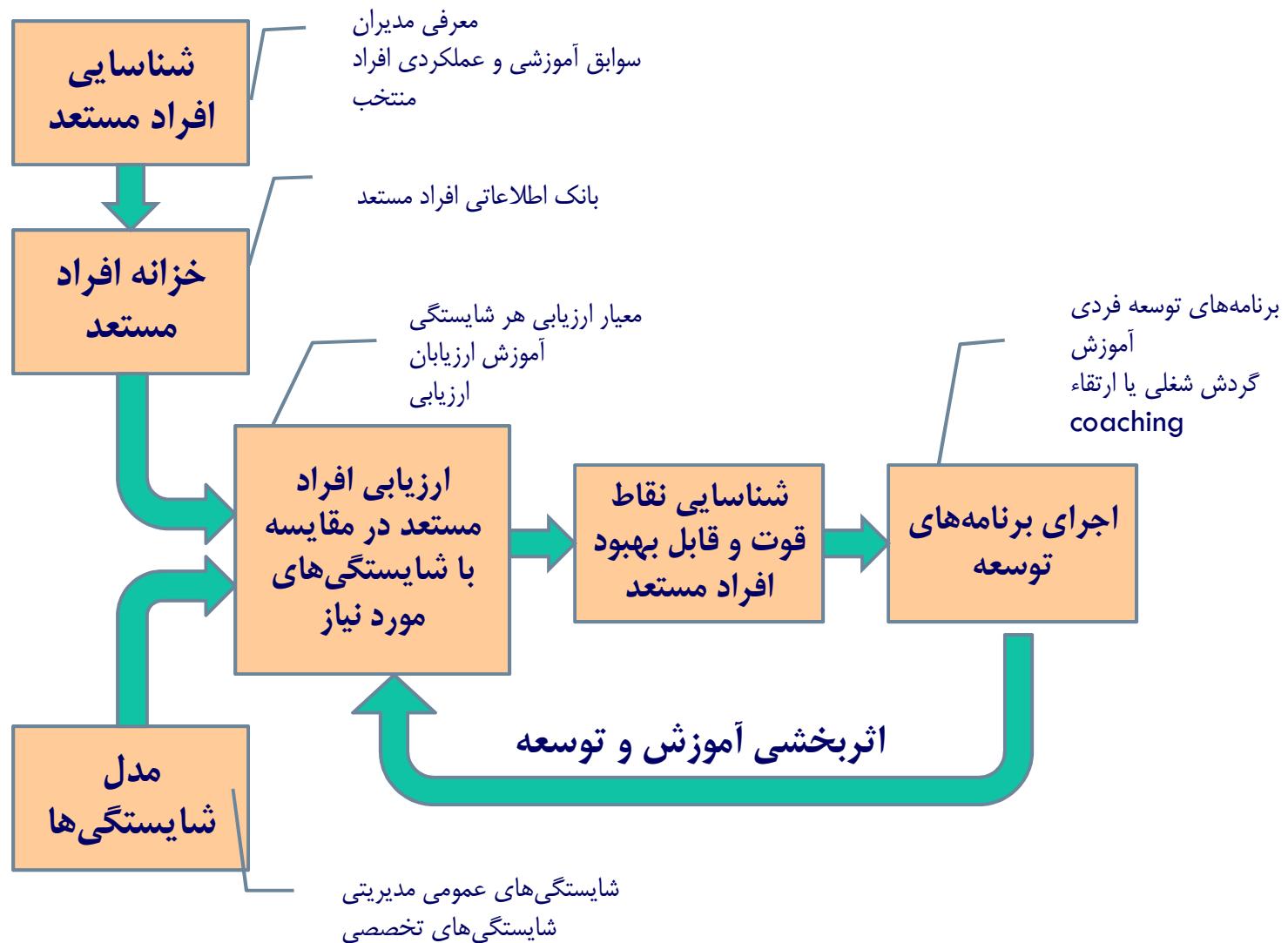
جایگاه فرایند مدیریت استعدادها در فرایندهای مدیریت منابع انسانی

22

فرایند مدیریت استعدادها و جانشینپروری

23

مدیریت استعدادها و جانشین پروری

مدل شایستگی

کانون ارزیابی

تجربه شرکت کیسون

شاپیستگی و مدل شاپیستگی

واژه Competency اولین بار در سال ۱۹۷۳ در مقاله‌ای توسط مک‌کلند وارد ادبیات مدیریت گردید. شاپیستگی را علت تمایز و تفاوت در عملکردهای کاملاً مطلوب و ایده‌آل با عملکردهای معمولی و متوسط می‌دانند.

پیشینه

مجموعه دانش، مهارت‌ها، خصوصیات شخصیتی، علایق، تجارت و توانمندی‌های مرتبط با شغل که فرد را قادر می‌سازد در سطحی بالاتر از حد متوسط به ایفای مسئولیت پردازد. در واقع شاپیستگی‌ها الگویی را ارایه می‌کنند که نشان دهنده فرد با عملکرد برتر در شغل محوله است.

تعريف

مدل
شاپیستگی
مجموعه‌ای
منسجم از
شاپیستگی‌ها
که برای
عملکرد برتر
در شغل
خاصی
ضروری است.

✓ هر سازمان بایستی متناسب با نیازهای خود، شاپیستگی‌های مورد نظر خود را تعریف نماید.
✓ لازم است اعضای سازمان تعریف و فهم مشترکی از شاپیستگی‌ها را داشته باشند.

نکات

Competency: A combination of skills and behaviour and attribute that directly related to successful performance on the job.

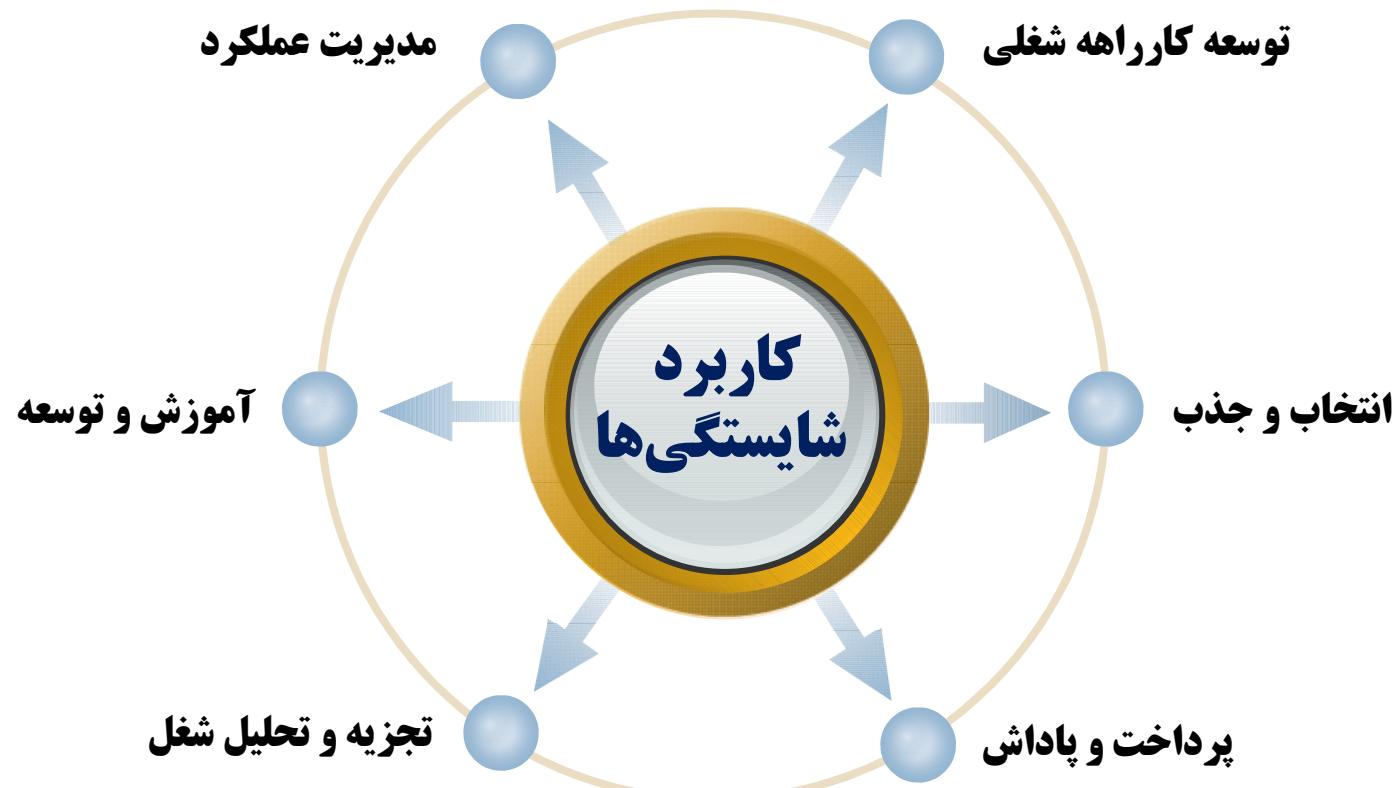
مجموعه ای مرکب از مهارتهای، ویژگی های شخصی و شخصیتی و رفتارها که مستقیماً با عملکرد موفق در یک شغل مرتبط هستند.

فهرست برخی قابلیت های عمومی و رایج :

همدردی	مسئولیت پذیری	نتیجه گرائی
پیوند سازی	عمل گرائی	استقامت
پرورش دادن دیگران	تحلیل گری	رقابت جوئی
نفوذ و برانگیختن	مشکل گشائی	خدمت کردن
خوش بینی	خلاقیت	اخلاق حرفه ای
پیگیری	جلب محبت	تمرکز
نوآوری	جلب اعتماد	نظم
تفکر سیستمی	یکپارچگی	شجاعت

کاربرد شایستگی‌ها

28

استخراج شایستگی‌ها و تدوین مدل شایستگی

تدوین مدل شایستگی

نمونه‌هایی از مدل‌های شایستگی

30

مدل شرکت فورد

- ۱- ریسک و حمایت از ریسک
- ۲- اظهار واقعیت حتی اگر خوشایند نباشد
- ۳- پایداری، سخت کوشی
- ۴- تلاش برای رشد دیگران
- ۵- ارتباطات
- ۶- اثرگذاری
- ۷- مشتری گرایی
- ۸- کلان نگری
- ۹- شم تجاری
- ۱۰- نوآوری

مدل شرکت IBM

- .۱ تفکر سد شکن و پیشرو
- .۲ شناخت مشتری و نیازمندی های آن
- .۳ شور رسیدن به نتیجه
- .۴ مدیریت گروه
- .۵ صداقت
- .۶ بازیگر تیمی
- .۷ از خود گذشتگی سازمانی
- .۸ عشق به کار و سازمان

مدل شاپستگی های رهبری NASA

مدل شایستگی‌های مدیریتی سازمان ملل متحد

Leadership (1)

الگو بودن ، تدوین فعال و آینده نگر استراتژی ، راضی نبودن به وضع موجود و پرچمداری تغییر

Vision (2)

تبیین فرصت‌ها و ریسک‌های استراتژیک ، تبدیل استراتژی به اهداف و برنامه‌های عملیاتی ، اشتیاق آفرینی برای حرکت بسوی آینده

Empowering others (3)

تفویض مسئولیت ، روشن کردن انتظارات ، مشارکت دادن ، قدردانی در قبال تلاش و توفیق ، تشویق دیگران برای چالش و ریسک

Building trust (4)

فضاسازی برای گفتگو و کار بدون ترس ، کار شفاف ، وفادی به عهد

Managing performance (5)

روشن کردن نقش‌ها و مسئولیت‌ها، ارجاع کار به کارداران ، مربی گری ، نظارت و بازخور عملکرد دیگران ، حمایت از ریسک پذیری ، ارزیابی منصفانه عملکردها

Judgment / decision making (6)

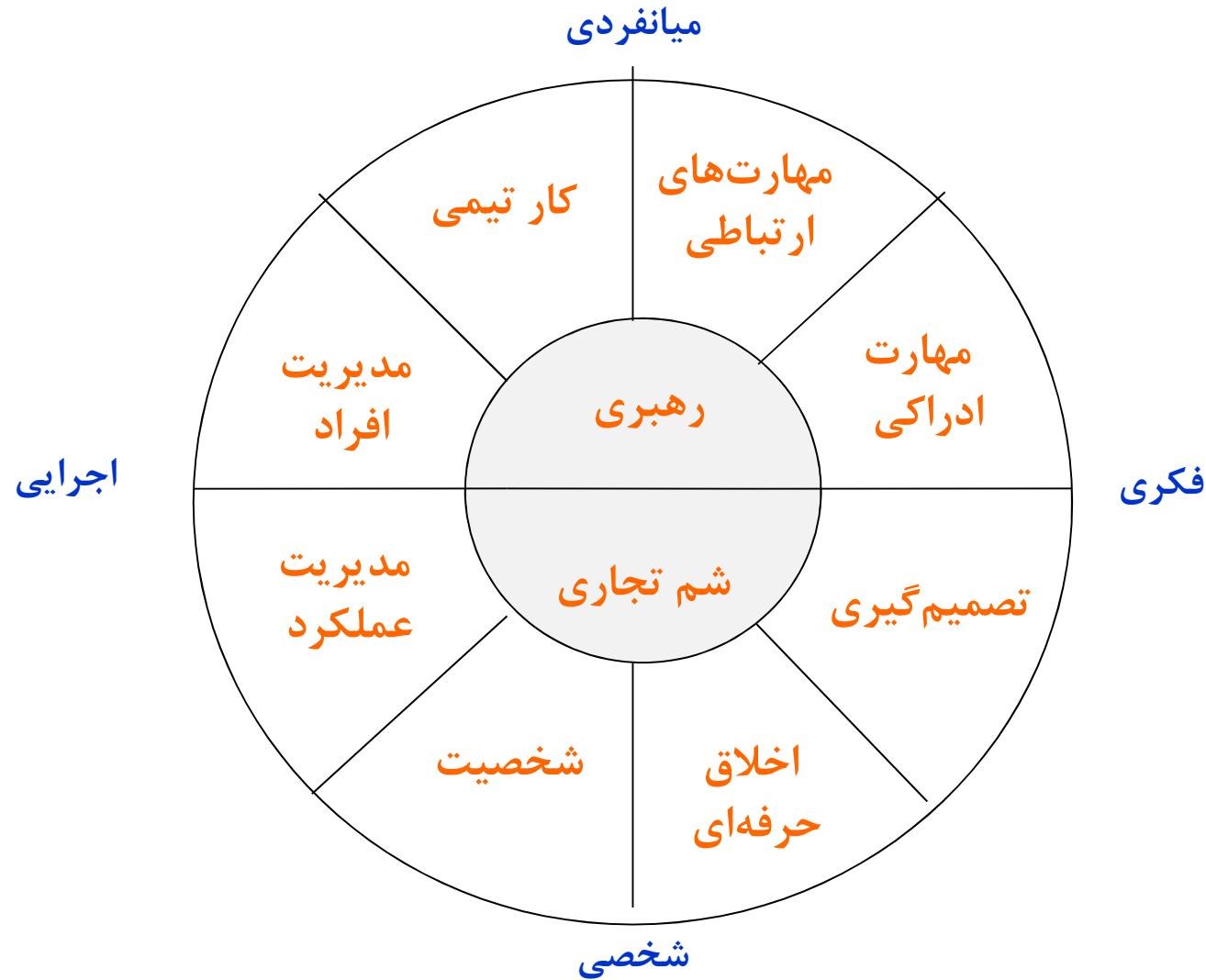
ریشه یابی مسائل ، جمع آوری اطلاعات مرتبط و تحلیل نتایج تصمیمات ، توانائی اخذ تصمیمات سخت در زمان نیاز

مدل شاپستگی های رهبری مپنا

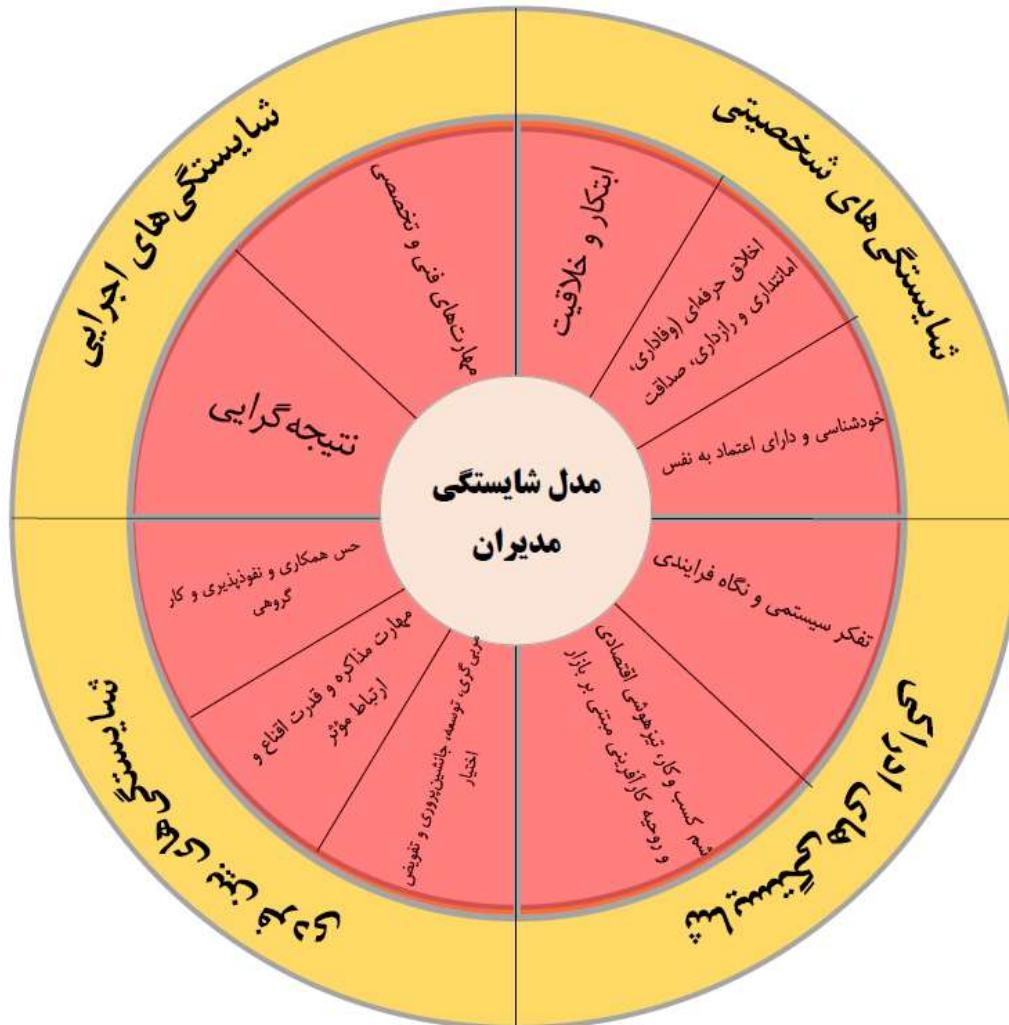
مدل شایستگی‌های مدیران ایدرو

34

مدل شایستگی‌های مدیران آذین خودرو

35

□ در پژوهش گالوپ ۳ دسته هوشمندی شناسائی و طبقه بندی شد :

- هوشمندی(استعداد) کوشیدن
- هوشمندی(استعداد) اندیشیدن
- هوشمندی(استعداد) ارتباط برقرار کردن

The head, heart, leg model □

□ گالوپ از تعدادی پرستار هوشمند و تعدادی پرستار متوسط خواست تا به صد نفر بیمار آمپول تزریق کنند. علیرغم آنکه آموزش‌ها، ابزار و دستورالعمل‌ها یکسان بود اما بیماران گزارش دادند که به هنگام تزریق نخست بسیار کمتر احساس درد داشته‌اند.

□ پرستاران هوشمند قبل از تماس سوزن با پوست بیمار با او گفتگو کرده‌اند، از آنها رفع نگرانی کرده‌اند. پرستاران هوشمند از توانائی برقراری ارتباط و نشان دادن مهربانی و همدردی برخوردارند. آنها می‌دانند که تزریق دردناک است، بنابراین هریک با روش خود، دراین آگاهی با بیمار شریک می‌شوند.

مدیریت استعدادها و جانشین پروردی

۱

مدل شایستگی

۲

کانون ارزیابی

۳

تجربه شرکت کیسون

۴

□ دقت و اعتبار روش‌های انتخاب جهت استخدام و استعداد یابی

کانون ارزیابی (Assessment Center)

40

استخدام افراد مناسب و
واجد صلاحیت	.1
استعداد یابی برای انتصاب
افراد در مشاغل کلیدی	.2
تعیین و تشخیص نیازهای
افراد برای پرورش و تکمیل
شاپیستگی‌ها	.3
جابجایی افقی یا عمودی
افراد در سازمان	.4
آموزش مستقیم رفتارها و
مهارت‌های مورد نیاز به افراد	.5

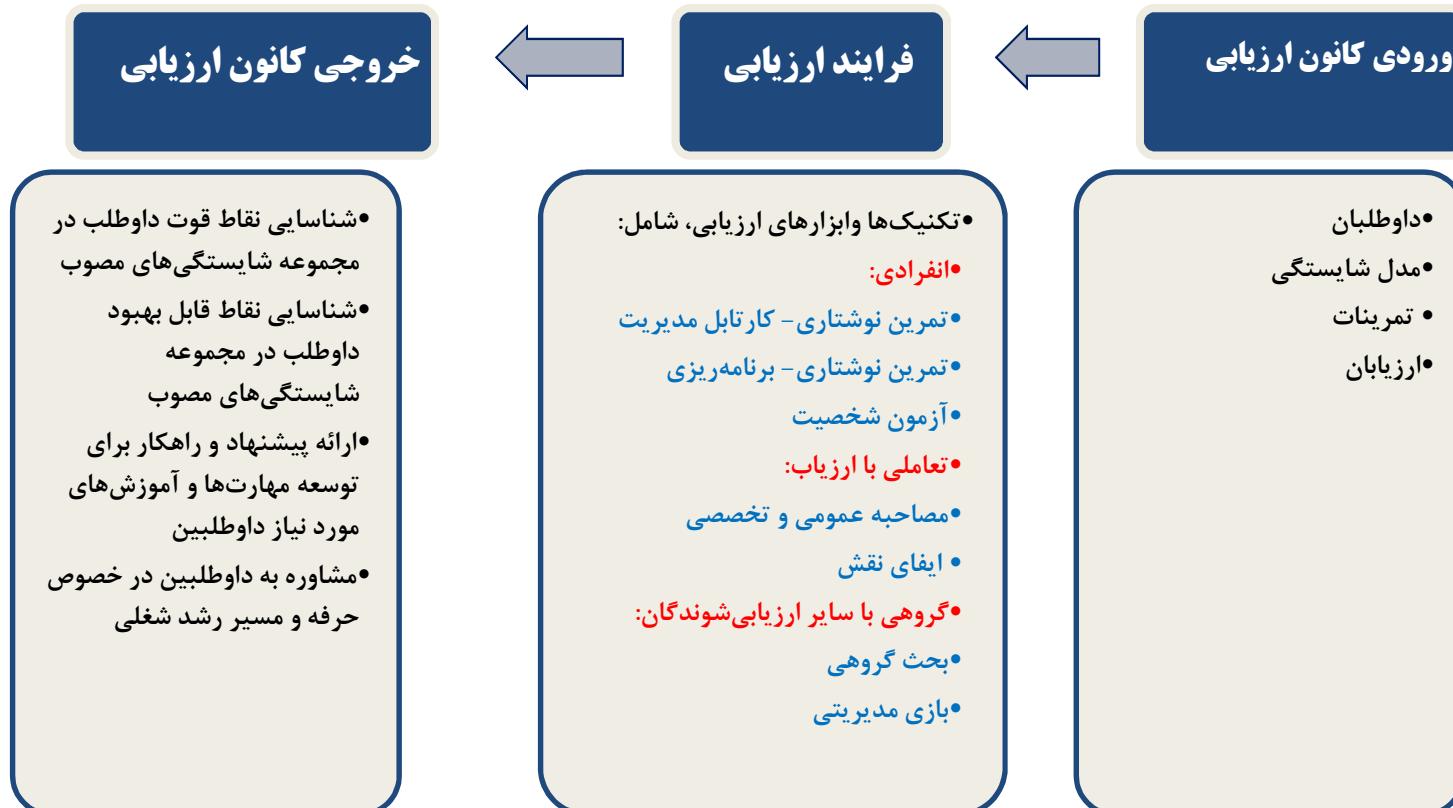
یک کانون ارزیابی مجموعه‌ای از **فعالیت‌های استاندارد** ارزیابی رفتار است که بر اساس **ورودی‌های متعدد** صورت می‌پذیرد.

در این فعالیت‌ها چندین **مشاهده کننده** آموزش دیده به فعالیت ارزیابی می‌پردازند و **تکنیک‌های مختلفی** مورد استفاده قرار می‌گیرد. قضاؤت در خصوص رفتارها عمدتاً در شبیه سازی‌هایی انجام می‌پذیرد که در **جلسه اجماع** امتیازات اختصاص یافته ارائه می‌شود.

تعريف
کانون
ارزیابی

فرایند کانون ارزیابی

41

ارکان کلیدی کانون ارزیابی

شاپستگی‌ها

تمرین‌ها

ارزیاب‌ها

تمرینهای مورد استفاده در کانون ارزیابی

43

ماتریس ارتباط شایستگی‌ها و تمرین‌ها

تصعیدم‌گیری موثر (٪/۱۰)	تمرین	کارقابل	برنامه ریزی	روابط مناسب و تعامل جهت تحقق اهداف (ارتباطات موثر و کارتبیعی) (٪/۱۰)	تعهد سازمانی و اخلاق حرفه ای (٪/۱۰)	✓	اصفای نشانی نقش	مصاحبه عمومی	مصاحبه بازی گروهی	بحث گروهی	تست شخصیت	مصاحبه تخصصی
مدیریت زمان (٪/۵)		✓										
تحمل فشار و استرس (٪/۱۰)			✓									
مدل سازی/ مفهوم سازی و تفکر سیستمی (٪/۱۵)			✓	✓	✓	✓						
مدیریت منابع انسانی (٪/۵)				✓		✓						
رهبری (٪/۵)			✓	✓								
محبوبیت (٪/۵)		✓			✓							
دقت (٪/۱۰)		✓				✓	✓					
سازماندهی (٪/۵)		✓	✓									
تسهیل گری و مدیریت تعارض (٪/۵)			✓			✓						
برنامه ریزی (٪/۵)		✓			✓	✓						
روابط مناسب و تعامل جهت تحقق اهداف (ارتباطات موثر و کارتبیعی) (٪/۱۰)			✓	✓								
تعهد سازمانی و اخلاق حرفه ای (٪/۱۰)		✓			✓							
تصعیدم‌گیری موثر (٪/۱۰)				✓								

وظایف و مهارت‌های ارزیابان

- وجودن کاری
- برخورداری از انرژی بالا
- تجربه مدیریت
- سیستماتیک و منضبط
- توجه به جزئیات (دقیق بودن)
- سابقه مشاوره در زمینه توسعه کارکنان
- انعطاف پذیری
- مهارت‌های نوشتاری

- مشاهده دقیق
- مهارت‌های شنود مؤثر
- تعهد به مفهوم کانون ارزیابی
- مهارت‌های ارایه بازخور
- مهارت‌های ادراکی (تجزیه و تحلیل)
- قدرت تصمیم گیری
- مهارت ارائه بازخورد

- ۱- مشاهده (Observe)
- ۲- ثبت (Record)
- ۳- طبقه‌بندی (classify)
- ۴- رتبه بندی (Rate)

روش انجام ارزیابی

مرحله اول: ارزیابی انفرادی

هر یک از ارزیابان در حین انجام هر تمرین، شواهد مثبت و منفی مشاهده شده را در ردیف مربوط به شایستگی مورد ارزیابی، یادداشت نموده و در پایان تمرین، امتیاز هر یک از شایستگی‌ها را بر اساس شواهد مشاهده شده مشخص می‌کنند.

۲- فرم ثبت رفتار بازی گروهی

م ارڈنیاں

تاریخ ارزش‌بندی:

نام ارزیابی شوهد:

ردیف	تیت رفتار	اهداف (ارائه اطلاعات موثر و کاربری)	روابط مناسب و تقابل جهت تحقق	مدل سازی / مفهوم سازی و تغیر سیستمی	مجرورت زمان	سازه‌گذھوی	رهبری
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							
۶							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
۱۱							
۱۲							
۱۳							
۱۴							
۱۵							

نهضه

ضعیف	پایین تر از انتظار	در حد انتظار	بالاتر از انتظار	عالی	راهنمایی نحوه امتیاز دهی				
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰

روش انجام ارزیابی

مرحله دوم: برگزاری جلسه اجماع ارزیابان wash up و ارزیابی نهایی

پس از پایان تمام تمرین‌ها، ارزیابان در جلسه اجماع یا wash up امتیازات انفرادی خود در هر یک از شایستگی‌ها و در تمرینهای مختلف را ارائه کرده و

پس از گفتگو و تبادل نظر به اجماع رسیده و امتیاز نهایی ارزیابی شونده را مشخص می‌کنند.

۸- فرم ارزیابی نهایی (جلسه اجماع— Wash Up—)

ردیف	شایستگی عورده ارزیابی	نام ارزیابی شونده:							
	سنت ارزیابی شونده:	تاریخ ارزیابی:							
	بحث گروهی	بازی گروهی	عصاچبه تخصصی	عصاچبه عمومی	ایفای نقش	کارتابل	برنامه ریزی	تست	نامه ارزیابی
۱	تصمیم‌گیری موقت								
۲	تعهد سازمانی و اخلاقی حرفة ای								
۳	روابط مناسب و تعامل جهت تحقق اهداف (ارتباطات موقت و کاریکی)								
۴	برتراند ریزی								
۵	تسهیل گردی و مدیریت تعارض								
۶	سازماندهی								
۷	دقیق								
۸	محبوبیت								
۹	زیبایی								
۱۰	مدیریت منابع انسانی (اعدیزیت و پرورش کارگران)								
۱۱	عدل سازی / اغذیه‌سازی و تکثیر سیستمی								
۱۲	تحمل قشوار و استرس								
۱۳	مدیریت زمان								

نقاط قوت:

نقاط قابل بهبود:

توجهات:

دوره‌های آموزشی:

خروجی کانون ارزیابی: گزارش بازخورد فردی

در پایان برای تک افراد حاضر در کانون گزارش بازخورد فردی صادر می‌شود
که موارد ذیل را در بر دارد:

- ۱- شناسایی **نقاط قوت** داوطلب در مجموعه شایستگی‌های مصوب
- ۲- شناسایی نقاط **قابل بهبود** داوطلب در مجموعه شایستگی‌های مصوب
- ۳- نیازسنجی **آموزشی** برای داوطلب
- ۴- تدوین **کارراهه شغلی** برای داوطلب
- ۵- شناسایی تیپ شخصیتی داوطلب

مدیریت استعدادها و جانشین پروری

مدل شایستگی

کانون ارزیابی

تجربه شرکت کیسون

اهداف و کلیات پروژه مدیریت استعدادها

50

هدف پروژه

□ شناسایی و ارتقاء توانمندی نیروهای مستعد در حوزه های استراتژیک

حوزه های استراتژیک در سال جاری جهت پیاده سازی پروژه

مجموعاً: ۲۷۳ نفر مستعد

.1. حوزه مدیر پروژه (۳۱ نفر)

.2. حوزه دفتر پشتیبانی مدیر پروژه (PMO) (۱۴ نفر)

.3. حوزه مالی (۴۸ نفر در مرحله شناسایی)

.4. سایر حوزه ها: افراد مستعد پروژه ها از کلیه دیسیپلینهای توسط مدیر پروژه (۱۸۰ نفر)

.5. هیات مدیره شرکت های تابعه (در دستور کار)

فرایند مدیریت استعدادها

بازدید از پروژه ها و گردش شغلی

انتقال دانش و تجربه توسط مدیران

ارزیابی پیشرفت افراد توسط مدیران

آموزش افراد

فاز ارزیابی و گزینش افراد مستعد (کانون ارزیابی)

فاز تدوین مدل شایستگی و شناسایی افراد

فاز توسعه و آموزش افراد

۱- حوزه مدیر پروژه

مدیریت استعدادها در حوزه مدیر پروژه

52

اقدامات انجام شده	
۱- شناسایی ۸۸ نفر افراد دارای پتانسیل	
۲- برگزاری کانون ارزیابی و گزینش افراد مستعد (۳۵ نفر) طی دو مرحله در طی دو ماه مرحله اول: برونسپاری، مرحله دوم: داخلی و تربیت ارزیابان داخلی	
۳- برگزاری دوره مربی گری و منتوريونگ برای مدیران پروژه ها و گروه ها	
۴- برگزاری ۱۰ دوره آموزشی مدیریتی :	
آموزش مدیریتی <ul style="list-style-type: none"> • مدیریت استرس و مدیریت زمان • مدیریت زمان، محدوده و هزینه • تفکر استراتژیک • کار تیمی • رهبری • مدیریت منابع انسانی 	
۵- نظرسنجی از افراد مستعد در خصوص اثربخشی برنامه های اجرا شده	
۶- ارزیابی عملکرد افراد مستعد توسط مدیران و تعیین وضعیت ارتقاء و گردش شغلی، ۹ ماه پس از ارزیابی اولیه (برگزاری کانون ارزیابی) و اتمام ۴۵٪ دوره های آموزشی	

اطلاعات کلیدی:

- تعداد افراد مستعد: ۳۱ نفر که ۱۰ نفر آنها از نظر مدیران، قابلیت مدیر پروژه شدن را دارند (مدیران ۹ نفر تاکنون پاسخ نداده اند).
- شروع پروژه: تا پایان پروژه: ۳ سال

فاز تدوین مدل شایستگی و شناسایی افراد: تمام شده
 فاز ارزیابی و گزینش افراد مستعد (کانون ارزیابی): تمام شده
 فاز آموزش و توسعه افراد مستعد: برگزاری دوره های آموزشی: انجام شده
 ارتقاء و جابجایی افراد: درحال انجام، مربی گری و بازدید از پروژه ها:
 درصد قابل توجهی انجام ولی بسختی جلو رفت

دوره های آموزشی پروژه توسعه افراد مستعد مسیر شغلی مدیریت پروژه

53

- هوش هیجانی و ارتباطات موثر
- کار تیمی

- مدیریت استرس و مدیریت زمان

ربع دوم -
مهارت های
بین فردی

ربع اول -
مهارت های
فردی

- تفکر استراتژیک
- ابزارهای حل مساله،
قضاؤت و تصمیم گیری

ربع سوم -
مهارت فکری

ربع چهارم -
مدیریت افراد
و وظایف

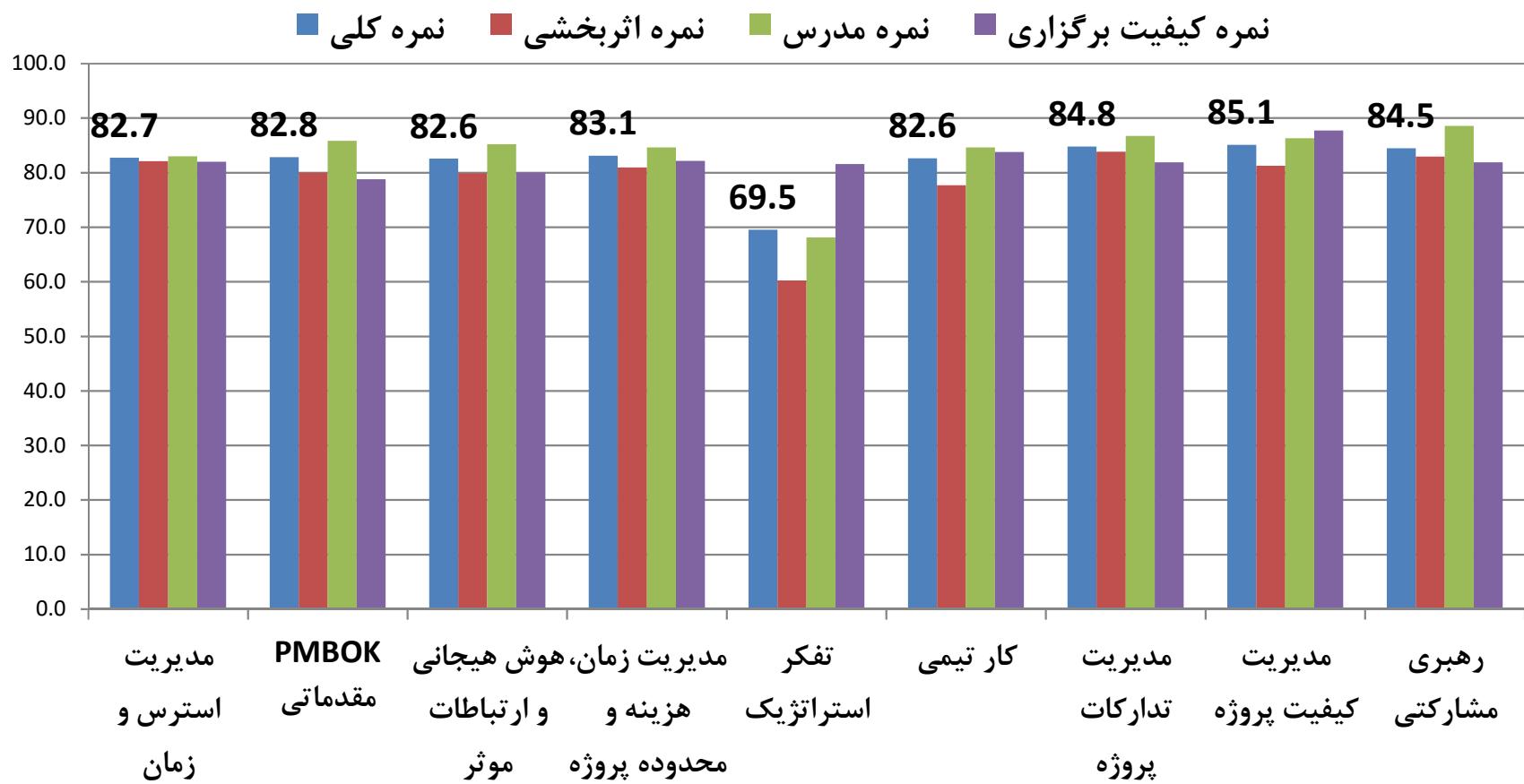
- رهبری
- سازماندهی
- مدیریت مالی برای مدیران غیر
مالی
- منتورینگ و سرپرستی
- قراردادها
- نظمات کیسون

دوره های مرتبط با **دانش تخصصی مدیریت پروژه:**
PMBOK مقدماتی

- ماژول تخصصی (Cost, Time and Scope Management)
- ماژول تخصصی (PMBOK) :Procurement
- ماژول تخصصی (PMBOK) Communication & Stakeholders
- ماژول تخصصی (PMBOK) :HR
- ماژول تخصصی (QC,QA,TQM)(PMBOK) :Quality Management

نمره دوره های آموزشی بر مبنای نظرات افراد مستعد (درصد)

54

ارزیابی دوره‌ای، ارتقاء و مسیر شغلی

55

وضعیت ارتقاء □

- تعداد افراد ارتقاء یافته پس از اجرای کانون ارزیابی: ۱۲ نفر
- ارتقاء به سمت مدیر پروژه: ۲ نفر (گروه‌های آبفا و سیویل)
- ارتقاء به سمت رئیس کارگاه: ۲ نفر (گروه‌های ریلی و آبفا)
- مانیتور شدن خروج این افراد توسط منابع انسانی (از ۳۵ نفر ۳ نفر از ایران مهاجرت کرده‌اند و یک نفر از لیست خارج شده است)

مسیر شغلی افراد مستعد پس از ارزیابی عملکرد ۹ ماه بعد از برگزاری اولین دوره □ آموزشی (نظرات مدیران گروه تخصصی و مدیر پروژه)

- ۹ نفر از افراد مستعد به دلیل عدم پاسخگویی مدیران تا کنون ارزیابی نشده‌اند.
- ۱۰ نفر از ۲۲ نفر ارزیابی شده، پتانسیل مدیر پروژه شدن را دارند.
- ۸ نفر از ۲۲ نفر ارزیابی شده، پتانسیل مدیر شدن را در سایر حوزه‌ها دارند.
- ۸ نفر از ۲۲ نفر ارزیابی شده، آماده چرخش شغلی می‌باشند (۳ نفر از آنها پتانسیل مدیرپروژه شدن و ۴ نفر آنها پتانسیل مدیر شدن در سایر حوزه‌ها را دارند).

سنجهش اثربخشی برنامه های مدیریت استعدادها از منظر افراد مستعد- حوزه مدیریت پروژه

56

- نحوه سنجش: توزیع پرسشنامه
- نرخ پاسخدهی:٪۸۱
- (۲۶ نفر از ۳۲ نفر مستعد - با احتساب آقای صادقی قبل از خروج)

اهداف پرسش نامه

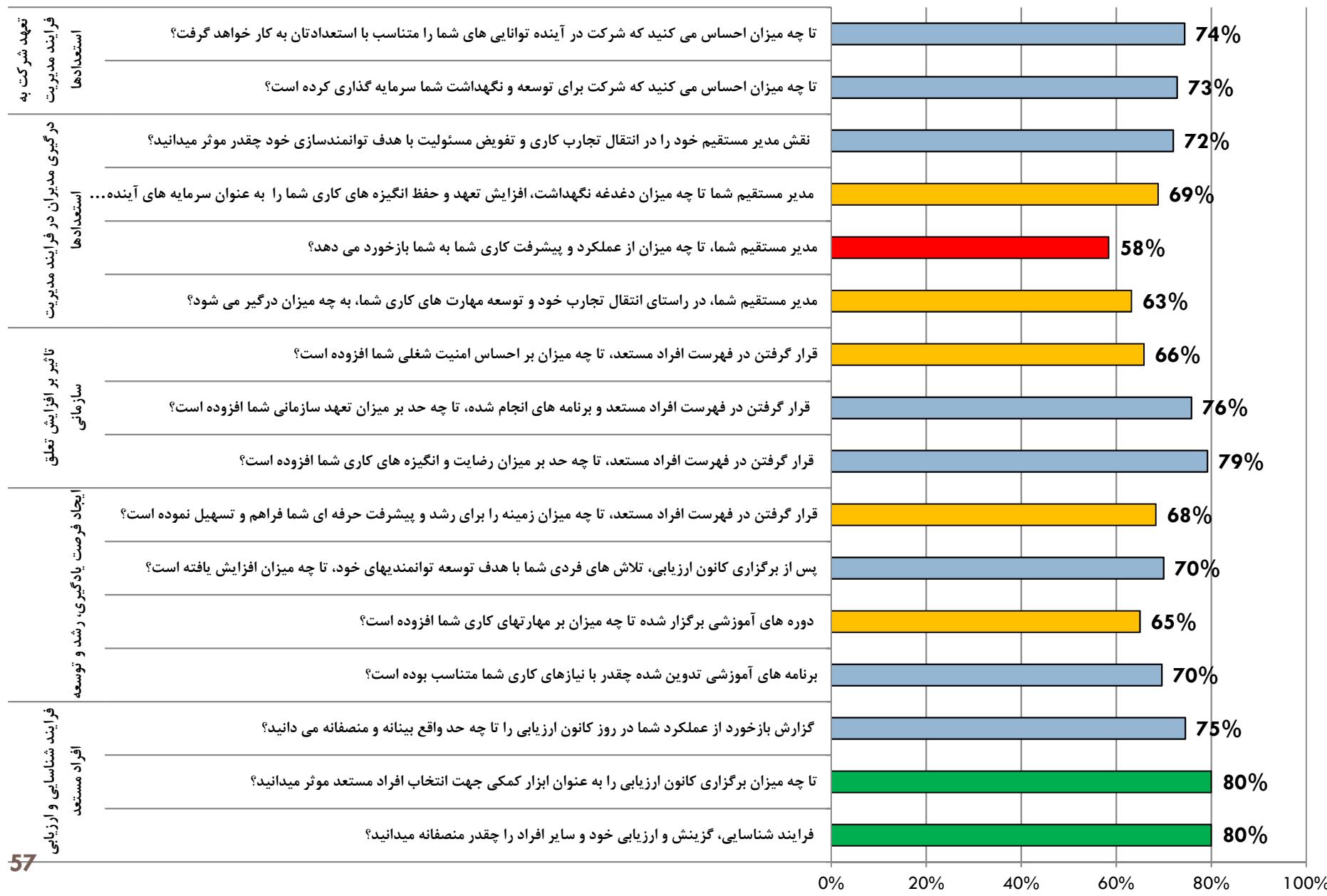
کیفیت فرایند شناسایی و ارزیابی افراد مستعد
ایجاد فرصت یادگیری، رشد و توسعه
میزان تاثیر بر افزایش تعلق سازمانی
میزان درگیری مدیران در فرایند مدیریت استعدادها
میزان تعهد شرکت به فرایند مدیریت استعدادها

دو بخش اصلی

- بخش اول: سنجش رضایت از تحقق اهداف برنامه مدیریت استعدادها
- بخش دوم: پیشنهادات در خصوص چگونگی پررنگ تر کردن نقش شرکت و مدیران مستقیم در راستای

1. افزایش انگیزه، ماندگاری و تعهد سازمانی فرد
2. توسعه دانش و توانمندی های فرد

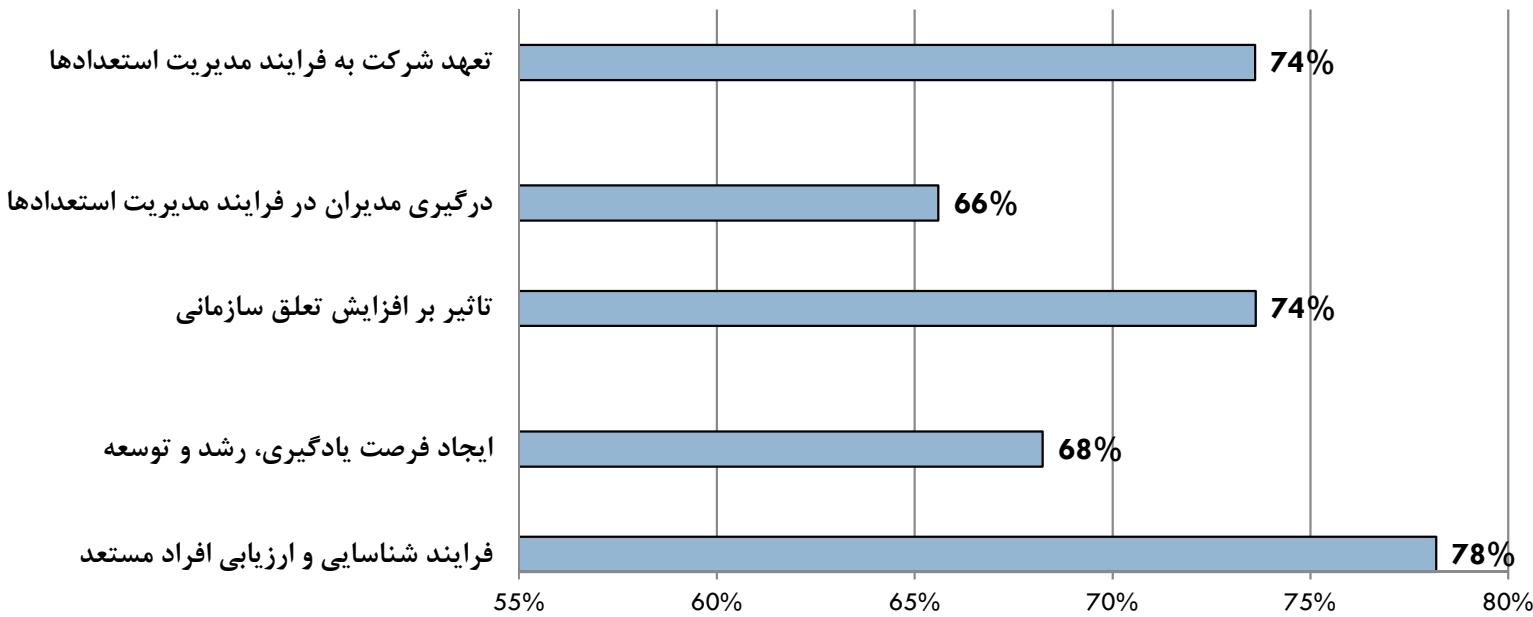
درصد رضایت از مولفه های فرایند مدیریت استعدادها

میزان رضایت از اثربخشی

58

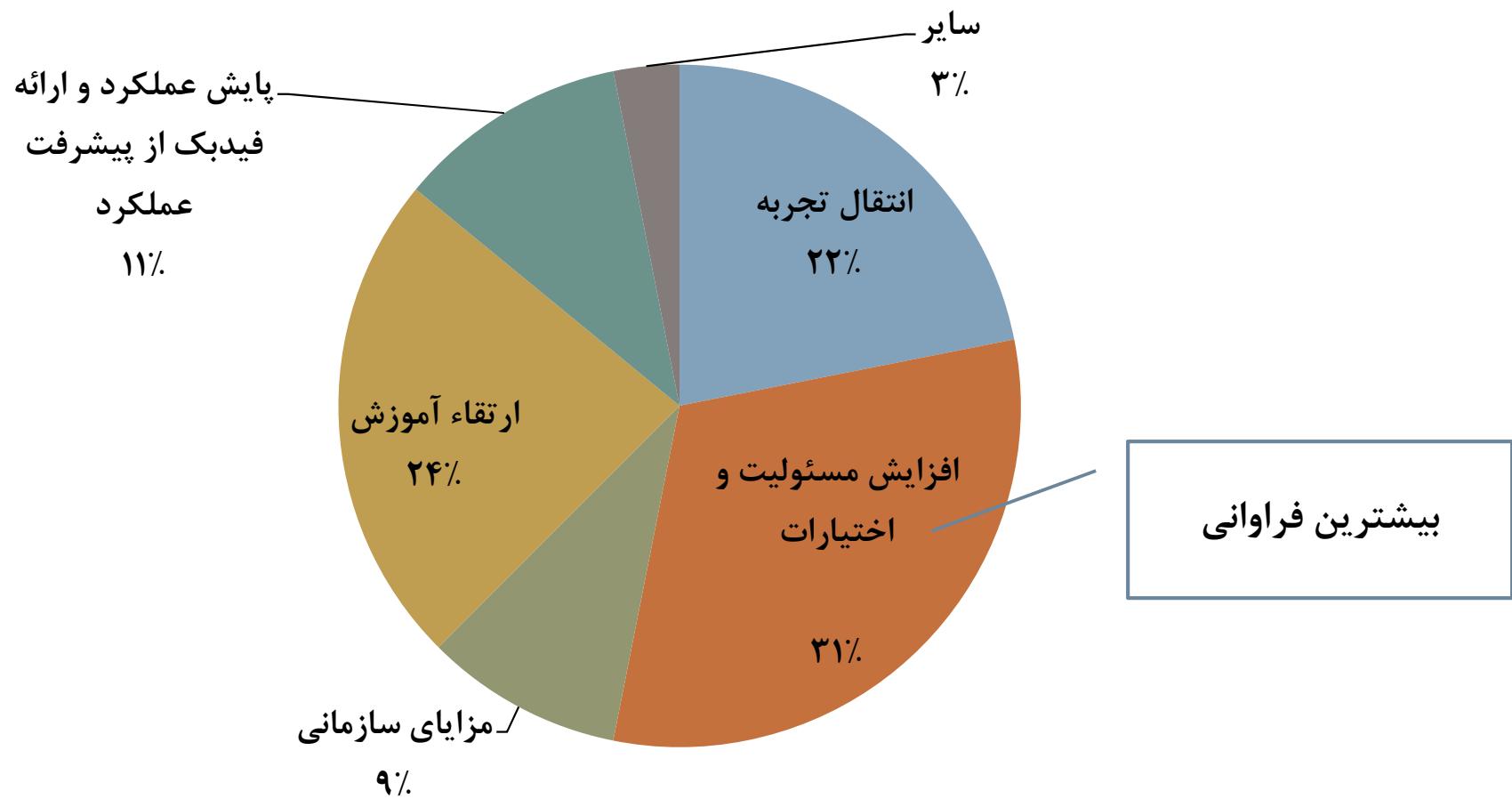
در صدر رضایت از اثربخشی فرایند مدیریت استعدادها - حوزه مدیر پروژه

- تمایل به ادامه مسیر شغلی مدیر پروژه: ۶۳٪ از پاسخ دهنده‌گان جواب مثبت داده‌اند. (۱۵ نفر از ۲۴ نفر مستعد)
- مابقی: عدم تکمیل این بخش

فراوانی پیشنهادات افزایش اثربخشی فرایند مدیریت استعدادها

59

چالش‌های فرایند مدیریت استعدادها

60

نحوه جلب همکاری بیشتر مدیران در خصوص:

□ ارزیابی افراد مستعد زیرمجموعه

□ انتقال تجربه و مهارت و ایفای نقش مربی برای این افراد

□ تفویض اختیار و دادن مسئولیت بیشتر

جابجایی، گردش شغلی و بازدید از پروژه‌ها

□ مشکلات اجرایی در بازدید از پروژه‌ها بهمراه مدیریت ارشد

□ مشکلات اجرایی در گردش شغلی و ارتقاء افراد (حالی شدن پست فعلی، عدم تمايل مدیر به از دست دادن نیرو، نبودن پست خالی برای ارتقاء)

محدودیتهای برگزاری دوره‌های آموزشی

(۱۷٪) تاخیر از تقویم آموزشی)

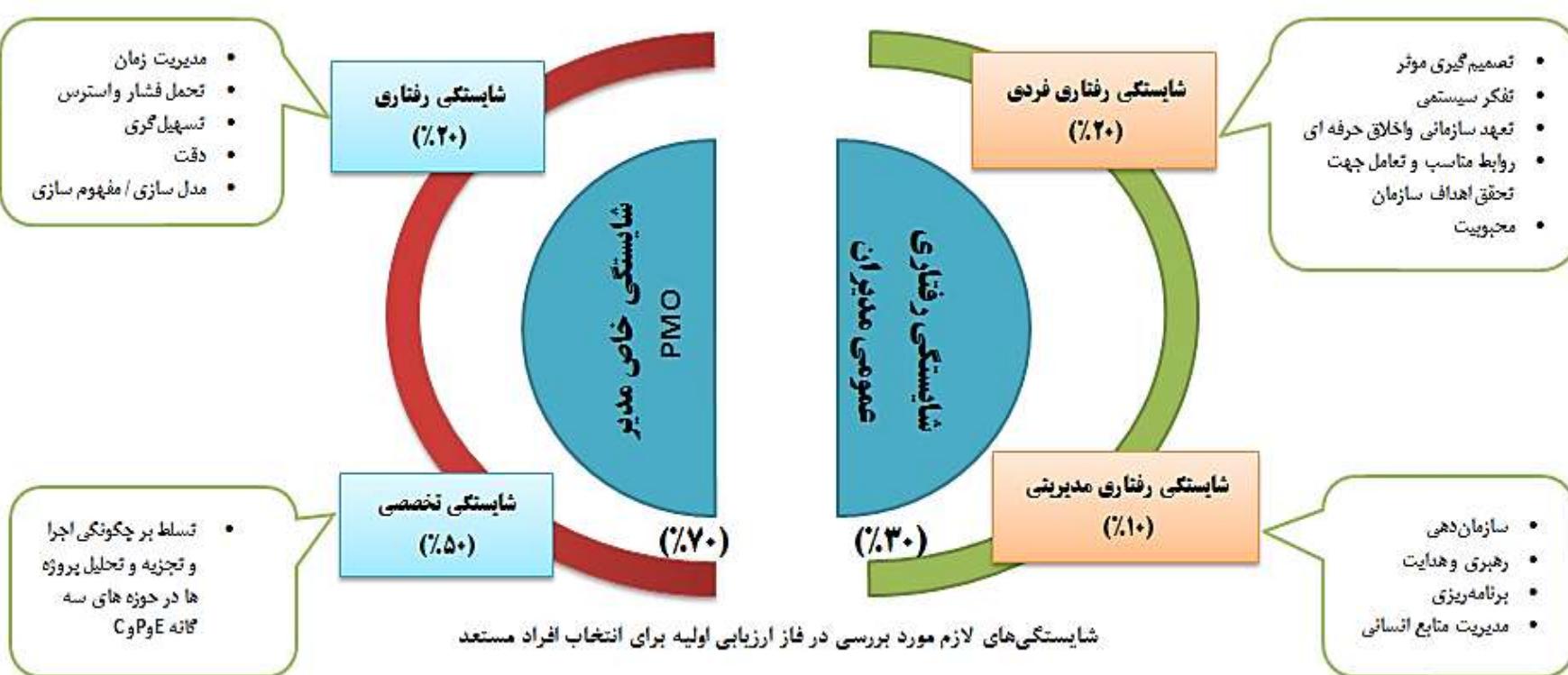
□ ماهی حداکثر یک دوره در تهران و در روز پنج شنبه و دشوار بودن جلب رضایت استاد

□ طراحی دوره‌های آموزشی اختصاصی و کاربردی توسط اساتید

٢- حوزه PMO

مدل شایستگی‌های مدیر PMO در شرکت کیسون

62

اقدامات انجام شده

63

اقدامات انجام شده
۱- معرفی افراد توسط مدیر پژوهه و تایید مدیر گروه و مدیر PMO (۲۴ نفر) و اخذ تظرات مدیران مستقیم این افراد
۲- تدوین مدل شایستگی حوزه PMO و اخذ تایید اعضای کمیته تعالی و آقای مهندس انصاری
۳- طراحی موردهای کارکردی و محتوای کانون ارزیابی با استفاده از نظرات آقایان شمس، مدرس و عبایی
۴- برگزاری دوره تربیت ارزیاب برای ۹ نفر از مدیران داخلی (آقایان مدرس، عبایی، شمس، نیوشان، جعفریان، برادران، یوسفخانی، علیرضا یوسفخانی، ناجی مقدم) و ۷ نفر از تیم منابع انسانی
۵- برگزاری کانون ارزیابی برای ۲۰ نفر و گزینش افراد با استفاده از ارزیابان داخلی و برون سازمانی و تیم مدیریت منابع انسانی
۶- تهییه گزارشات بازخورد کانون ارزیابی برای ارزیابی شوندگان
اقدامات در دست انجام
۷- تدوین و اجرای برنامه آموزشی و توسعه افراد مستعد

اطلاعات کلیدی:
تعداد افراد مستعد: ۱۴ نفر
شروع پژوهه: اردیبهشت ماه ۹۲
پایان پژوهه: آذر ماه ۹۴
وضعیت فعلی پژوهه:
فاز تدوین مدل شایستگی و شناسایی افراد: تمام شده
فاز ارزیابی و گزینش افراد مستعد: تمام شده
فاز آموزش و توسعه افراد مستعد: در حال برنامه ریزی

تکنیکهای ارزیابی شایستگی های رفتاری افراد

۶- ماتریس تمرین و شایستگی کانون

مصاحبه شخصی	تست شخصیت	بحث گروهی	بازی گروهی	ایقای نقش	مصاحبه عمومی	برنامه ریزی	کارتابل	تمرین	شایستگی (ضریب اهمیت)
				✓			✓		تصمیم‌گیری موثر (٪۱۰)
✓		✓			✓				تعهد سازمانی و اخلاق حرفه ای (٪۱۰)
		✓	✓						روابط مناسب و تعامل جهت تحقق اهداف (ارتباطات موثر و کار تیمی) (٪۱۰)
✓					✓	✓			برنامه ریزی (٪۵)
		✓		✓			✓		تسهیل گری و مدیریت تعارض (٪۵)
		✓							سازماندهی (٪۵)
✓						✓	✓		دقت (٪۱۰)
	✓				✓				محبوبیت (٪۵)
		✓	✓						رهبری (٪۵)
					✓		✓		مدیریت منابع انسانی (٪۵) (مدیریت و پرورش کارکنان)
✓			✓	✓		✓			مدل سازی / مفهوم سازی و تفکر سیستمی (٪۱۵)
				✓	✓				تحمل فشار و استرس (٪۱۰)
✓			✓			✓			مدیریت زمان (٪۵)

□ ۸ تکنیک ارزیابی
 □ ارزیابی ۱۳ شایستگی
 □ رفتاری
 هر شایستگی فرد،
 حداقل در ۲ تکنیک و
 حداقل توسط ۲ ارزیاب
 متفاوت ارزیابی شد.

65

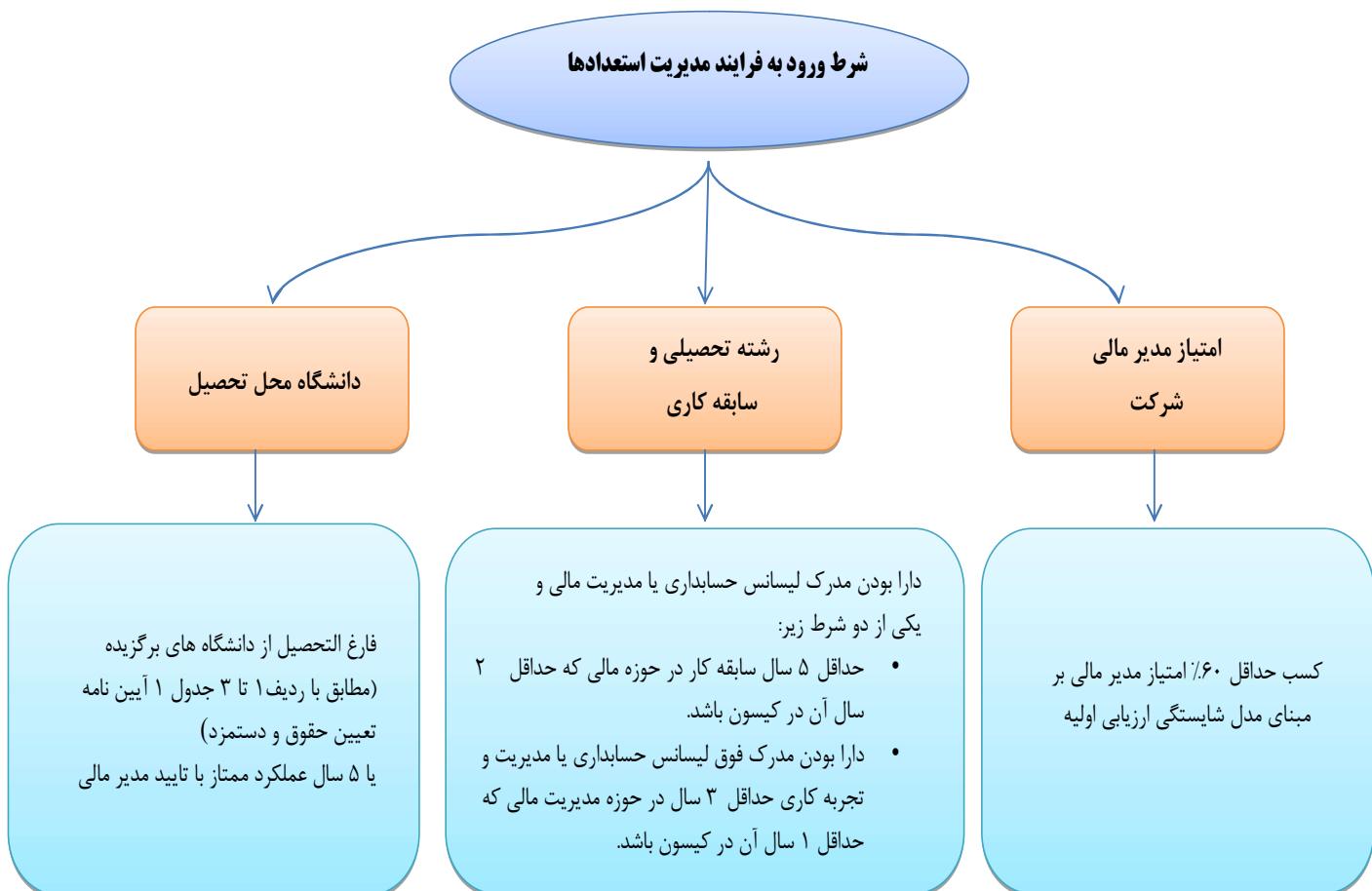
۳- حوزه مالی

اقدامات انجام شده

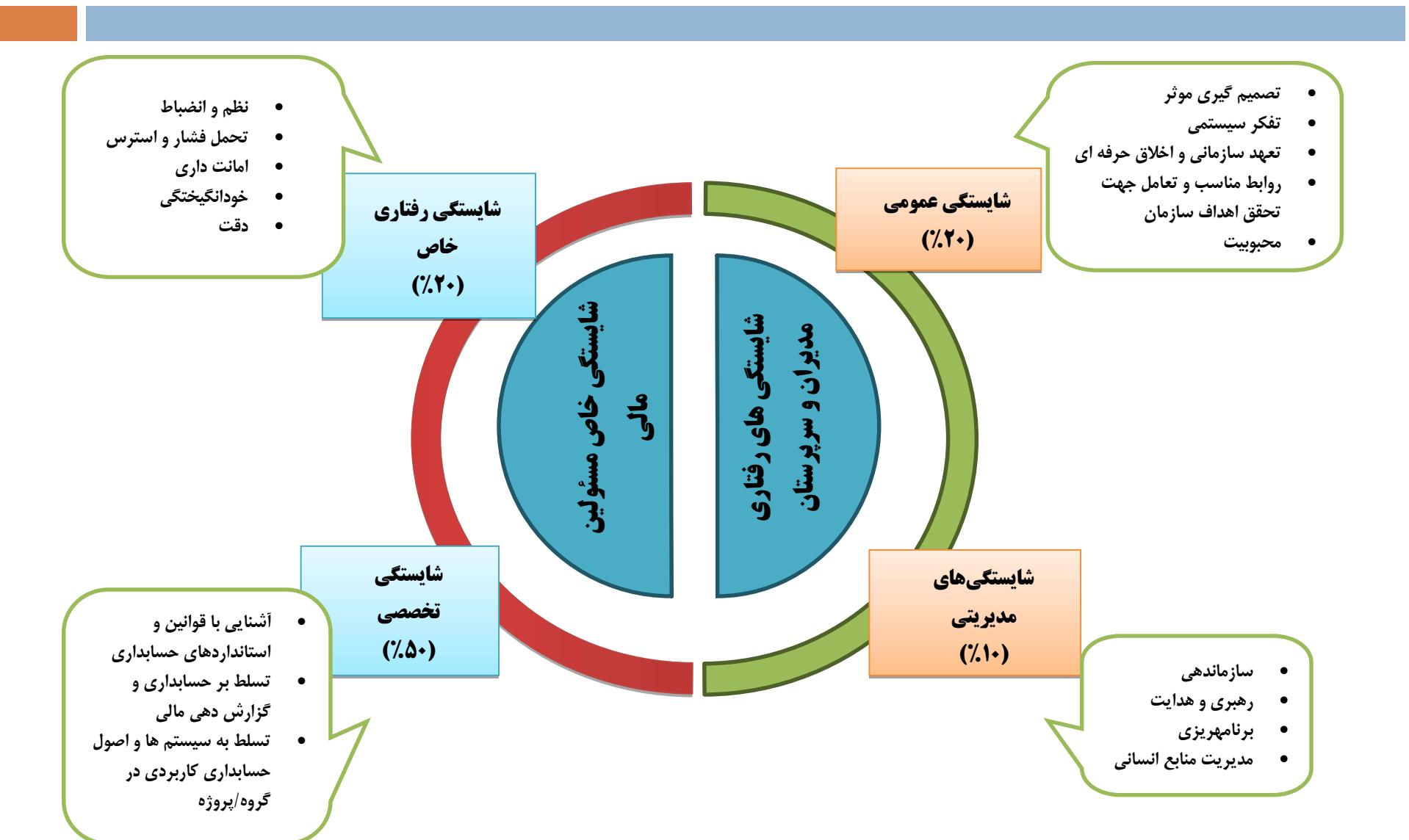
66

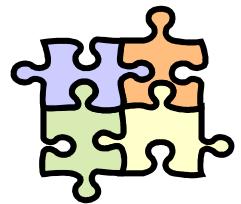
اقدامات انجام شده	اطلاعات کلیدی:
۱- تهییه مدل شایستگی حوزه مالی ۲- شناسایی افراد واجد شرایط (۴۸ نفر) توسط مدیر محترم مالی و مدیر محترم امور مالی بین الملل ۳- توافق با انجمن حسابداران خبره جهت ارزیابی افراد معرفی شده در حوزه تخصصی حسابداری و مالی بر اساس مدل شایستگی و تعیین نقاط قوت و قابل بهبود و رتبه‌بندی افراد ۴- برگزاری آزمون تخصصی افراد واجد شرایط توسط انجمن حسابداران خبره و تعیین نقاط قوت و زمینه‌های بهبود ۵- انتخاب نفراتی که حداقل ۵۰٪ امتیاز آزمون تخصصی را کسب کردند برای شرکت در کانون ارزیابی ۶- طراحی تمرینات تعاملی و کتبی کانون ارزیابی با همکاری مدیریت محترم مالی ۷- برگزاری مرحله اول کانون ارزیابی (تمرینات کتبی)	تعداد افراد مستعد: مشخص نشده است. شروع پروژه: مردادماه ۹۲ پایان پروژه: اسفند ماه ۹۴ وضعیت فعلی پروژه: فاز تدوین مدل شایستگی و شناسایی افراد تمام شده فاز ارزیابی و گزینش افراد مستعد: شروع شده فاز آموزش و توسعه افراد مستعد: شروع نشده چالش: عدم پاسخدهی مدیران پروژه در خصوص معرفی و ارزیابی افراد واجد شرایط حوزه مالی (از بین ۱۳ پروژه، تنها ۳ پروژه بارکیسیمتو، کامرون و کرمانشاه پاسخ داده اند)
اقدامات در دست انجام	
۱- برگزاری مرحله دوم کانون ارزیابی (تمرینات تعاملی برای ارزیابی شایستگی‌های رفتاری و عمومی) ۲- تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و توسعه‌ای	

شرط ورود

مدل شایستگی حوزه مالی

ماتریس ارتباط شایستگی‌ها با روش‌های ارزیابی

۴- حوزه مستعدان پروژه (به غیر از افراد حوزه های مدیر پروژه و PMO و مالی)

فهرست دوره های آموزش عمومی

71

دانش مالی، حقوق و اقتصاد

مدیریت مالی برای
مدیران غیر مالی

حقوق تجارت

مبانی حقوقی قراردادها

اقتصاد خرد

اقتصاد کلان

مدیریت افراد و وظایف

برنامه ریزی و کنترل

سازماندهی

مدیریت منابع انسانی
برای مدیران غیر منابع
انسانی

انگیزش و رهبری

مهارتهای میان فردي

مهارتهای ارتباطی (شامل
ارتباطات کلامی، نوشتاری،
شنیداری و زبان بدن)

هوش هیجانی

مهارتهای ارائه موثر
Presentation مطالب

روشهای کار تیمی

روشهای مذاکره

مهارتهای فردی

زبان انگلیسی

زبان اسپانیولی / عربی /
فرانسه *

مبانی فناوری اطلاعات
آیین نگارش و مکاتبات
اداری

مدیریت زمان

مدیریت استرس

تفکر سیستمی

شیوه های تصمیم گیری

تمرین کارتابل و
برنامه ریزی

بحث گروهی

مصاحبه

ایفای نقش

جلسه جمع‌بندی
ارزیابان
(wash up)

بازی گروهی

بازی گروهی

مشاهده گر

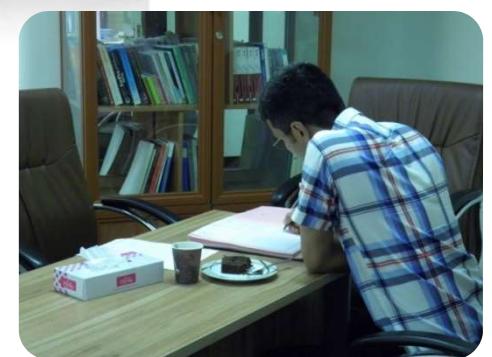

بحث گروهی

کارتابل

برنامه ریزی

منابع

- ۱- جیمز کالینز ، کتاب «از خوب به عالی» انتشارات اوین سال ۱۳۹۴ .
- ۲- رابت کاپلان و دیوید نورتون، کتاب «نقشه استراتژی: تبدیل دارایی‌های نامشهود به پیامدهای مشهود»، ترجمه حسین اکبری، مسعود سلطانی و امیر ملکی، گروه پژوهشی صنعتی آریانا.
- ۳- مباحث منتخب مدیریت منابع انسانی مقاله سوم مدیریت استعدادها و جانشین پروری نویسنده عباس غفاری چاپ سازمان مدیریت منابع انسانی چاپ سوم ۱۳۹۵
- ۴- بهزاد ابوالعلایی، عباس غفاری کتاب «مدیران آینده»، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی.
- ۵- یان بالانتاین و نیگل پوا، مرکز ارزیابی و توسعه مدیران، ترجمه مسعود سلطانی، گروه پژوهشی صنعتی آریانا و مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی،
- ۶- رحیمی غلامرضا، وظیفه دمیرچی قادر، سیدی میر حسین، مدیریت منابع انسانی پیشرفت، دانشگاه آزاد اسلامی،
- ۷-بابایی محمد علی، مبانی تدوین شایستگی های مدیران، همايش تخصصی ارزیابی و توسعه مدیران -تهران،
- ۸-رحیمی، شهرام، انتخاب و یا طراحی ابزار اندازه گیری، همايش تخصصی ارزیابی و توسعه مدیران، تهران، گروه پژوهشی صنعتی آریانا،
- ۹- <http://www.sanatekhodro.com/sites/Ensani/Pages>